

Een Houtsnip in de achtertuin!

Het is zaterdagmorgen 27 oktober 2001, ongeveer tien uur. Ik kijk door het raam van de keuken naar de achtertuin, waarin ik daags ervoor nieuwe struikjes heb gezet. Zoals elke dag, zijn de Turkse Tortels weer aan het ruziën. Met veel kabaal en gefladder vechten ze om en op het voerhuisje van de buurman. Volgens mij jagen zij met hun lawaai de Huismussen uit onze buurt, want ik zie er steeds minder. Veel te eten blijft er voor hen ook niet over, alle zaadjes op de grond zijn voor 'die Turken'.

Plotseling komt 'iets bruins' over de 1,80 m hoge plankenschutting vliegen. 'Een Patrijs' flitst het door mijn hoofd, omdat deze vogel ook zo plotseling kan neervallen en opvliegen. Dat 'iets bruins' valt pardoes voor de achterdeur, vlak voor mijn neus. Op die plek echter is geen enkele beschutting en de vogel loopt snel naar de tuinbank in de hoek van de schutting met het huis en blijft achter de bank zitten. Immiddels heb ik wel gezien dat het géén Patrijs is en ik denk nog

even 'een Watersnip', omdat de vogel een lange snavel en een bruin gestreept verenkleed heeft, maar de grootte van de vogel is daarmee met niet in overeenstemming.

Ik loop naar de huiskamer en kan door het raam 'op' de vogel kijken. Die is 1,50 m van mij vandaan en ik zie de horizontale banden op zijn kop en de donkere streep naar de snavel. Geen twijfel mogelijk! Een Houtsnip (*Scolopax rusticola*). 'Hoe bestaat het', denk ik gelijktijdig. Ik woon midden in een wijk in een rijtjeshuis, weliswaar omgeven door tuinen, maar zeker geen aantrekkelijke omgeving voor 'snippen'. Wat bezielt deze vogel dan om bij mij op visite te komen? Ik geef toe, ik zie hem honderd keer liever dan de Blauwe Reiger, die mijn vijver niet met rust laat. Daarom heb ik er een net overheen gehangen. Ook de buurman rechts van ons heeft een vijver!

Een paar veronderstellingen: Stel dat deze Houtsnip op doorreis is en wordt aangevallen door 'een roofvogel'. Hij wil als de snelle bliksem een veilig heenkomen

Pareduiker 24 januari 2002, Overijssels Kanaal, Raalte. Foto: E. Winkel.

zoeken en ziet water onder zich (vijvers!), valt naar beneden en houdt zich volledig stil (circa tien minuten, totdat ik de achterdeur open en hij (of zij) wegvliegt, tussen de rijen huizen door). Echter, ik woon niet dichtbij het strand, niet dichtbij waterplassen of bij andere aantrekkelijke biotopen voor een Houtsnip, dus ook niet in een gangbare trekroute.

Een andere mogelijkheid is dat de Turkse Tortels, die in onze naaste omgeving en tuinen de dienst uitmaken en elkaar nazitten om de concurrentie weg te jagen, een vogel in hun omgeving hebben gezien die niet bekend is en jagen daarom met hun 'geblaas' de vreemde indringer weg. Mogelijk trekt dit 'geblaas' de Houtsnip juist aan, omdat zijn 'neefje', de Watersnip, ook een dergelijk geluid laat horen en 'Waar die zit zal het wel goed toeven zijn?', denkt de Houtsnip.

Wie weet wat waar is, maar ik vind het nog steeds een heel opmerkelijk voorval. Stel je voor, dat ooit naast de Eksters, Vlaamse Gaaien, Blauwe Reigers en Turkse Tortels ook snippen in je achtertuin komen? Mijn achtertuin wordt dan wel één grote vijver!!

■ Henk Kapel, Hazelaarhof 47, 2691 DM 's-Gravenzande, telefoon (0174) 41 62 37.

Noot van de redactie: Bij vorst en sneeuwinvallen in het noordelijke broedareal gaan Houtsnippen massaal over een breed front op trek. Uit de literatuur zijn diverse voorvallen bekend van Houtsnippen die midden in de bebouwde kom zijn aangetroffen.

Veldwaarnemingen CCXXXIV

Roodkeelduiker

17-10-02 1 Noordzee, Westkapelle. E.A.J. Janssens. Langsvliegend boven zee.

Parelduiker

24-10-02 1 Overijssels Kanaal, Raalte. E. Winkel.

Koereiger

17-09-02 1 Workumerwaard, Workum. E.W.F. Brandenburg. Verbleef aldaar vier dagen.

Kleine Zilverreiger

26-09-02 1 Paesens, Dongeradeel. P.J. de Boer.
26-10-02 1 Schiermonnikoog. P.J. de Boer.

Grote Zilverreiger

23-08-02 3 Workumerwaard, Workum. E.W.F. Brandenburg.

08-09-02 2 Hut Piaam, Piaam. E.W.F. Brandenburg.

08-09-02 5 Bovenlanden, Mijdrecht. G. Hiemstra.

17-09-02 1 Rand Kooiwaard, Gaast. E.W.F. Brandenburg.

Lammergier 3 juni 2002, De Slufter, Texel.
Foto: J. van 't Hof.

Blauwe Reiger

11-10-02 1 Polder Demmerik, Vinkeveen. G. Hiemstra. Verorberde een snoek van minstens 50 cm. Dit duurde ruim 20 minuten.

Purperreiger

15-08-02 1 Delfstrahuizen, Westerse Dijk, Lemsterland. F. Boersma.

01-09-02 6 Polder Demmerik, Vinkeveen. G. Hiemstra.

08-09-02 3 Polder Demmerik, Vinkeveen. G. Hiemstra.

Ooievaar

13-08-02 5 Het IJ, Amsterdam. R. Costers. Vijf minuten in schroefvlucht cirkelend. Vlogen vervolgens in noordoostelijke richting weg.
20-08-02 2 Akker langs IJssel, bij Bonte Koeweg, Baak/Wichmond. G. Strang. Twee juveniele exemplaren foeragerend op net bemeste en geoogste graanakker.

Sneeuwgan

26-09-02 1 Paesens, Dongeradeel. P.J. de Boer. Witte fase.

Brandgan

23-08-02 30 Workumer- en Workumerbuitenwaard, Workum. E.W.F. Brandenburg.

Nijlgan

22-06-02 12 Hoeksmeer. Loppersum. Fam. H. Stel. 2 adulte en 10 juveniele exemplaren.

07-08-02 2 Zuidwaard, Makkum. E.W.F. Brandenburg. Paartje met 7 juvenielen.

11-08-02 14 Workumerwaard, Workum. E.W.F. Brandenburg.

Krooneend

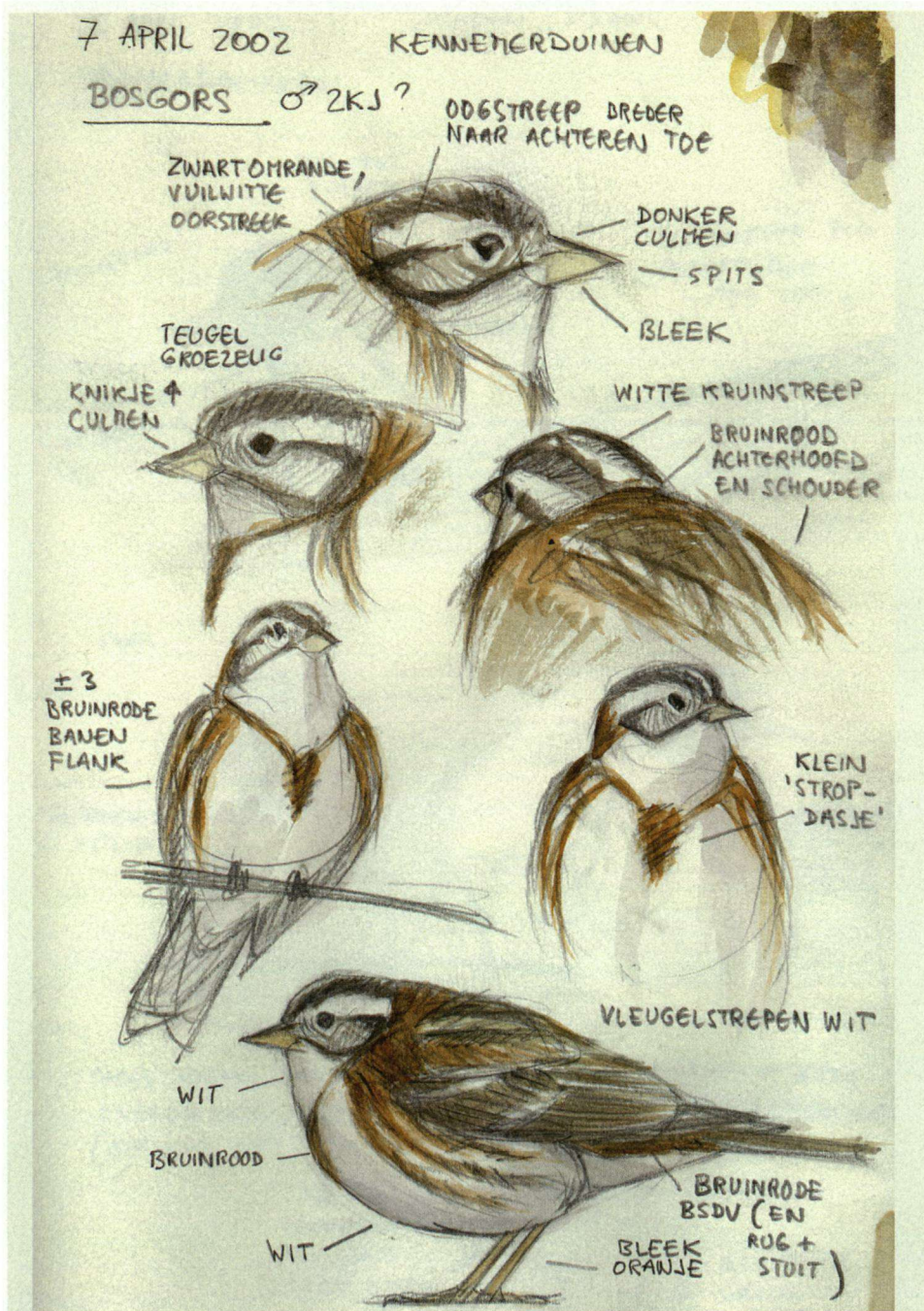
07-08-02 1 Zuidwaard, Makkum. E.W.F. Brandenburg. Mannetje.

Toppereend

06-08-02 1 Plas De Geul, Texel. G. Strang. Mannetje.

Zeearend

17-10-02 1 Ferwerd, buitendijks, Ferwerd. P.J. de Boer.

Bosgors Emberiza rustica, ♂ 2 kj (waarschijnlijk), 7 april 2002, De Kennemerduinen, Noord-Holland. Ontdekt op 5 april door Hans Groot. Dirk Moerbeek (www.moerbeek.myweb.nl)

Bosgors 7 april 2002, Kennemerduinen, Noord-Holland.

Tekening: Dirk Moerbeek.

Steenarend 7 maart 2002, Amen, Drenthe.
Foto: J. van 't Hof.

Lammergier

03-06-02	1	Slufter, De Cocksdorp. J. van 't Hof.
Bastaardarend		
04-01-03	1	Slikken van Flakkee. G.L. Ouweneel & E. van Ommen. Tweede- of derdejaars vogel.

Steenarend

07-03-02	1	Amen, Drenthe. J. van 't Hof.
----------	---	-------------------------------

Visarend

02-09-02	1	Wanneperveen. R. Schut. Jagend op draslandgebied. Deed zeven vergeefse vangpogingen.
08-09-02	1	Vogelreservaat 'Engelse Werk', Zwolle. L. v.d. Vijver. Foeragerend.

Slechtvalk

11-10-02	1	Polder Demmerik, Vinkeveen. G. Hiemstra. Jagend op Smienten.
----------	---	--

Patrijs

22-10-02	4	Koetenisseweg, Polder Schouwen, Schouwen. P. Bauwens.
----------	---	---

Sneeuwuil 19 april 2002, Hippolytushoef.
Foto: J. van 't Hof.

Kraanvogel

03-08-02	1	Fochteloërveen. P.J. de Boer.
----------	---	-------------------------------

Zilverplevier

16-08-02	1	Mokbaai, Texel. G. Strang. Eén exemplaar te midden van tientallen Goudplevieren.
----------	---	--

Temmincks Strandloper

21-08-02	1	Scherpenissepolder, Tholen. E.A.J. Janssens.
----------	---	--

Houtsnip

22-10-02	1	Kooymansweg, Renesse. P. Bauwens. Op groenstortplaats.
06-11-02	1	Zuid-as, Amsterdam. I. van Rietschoten-van Hasselt. Tegen gebouw verongelukt exemplaar, midden in stad.

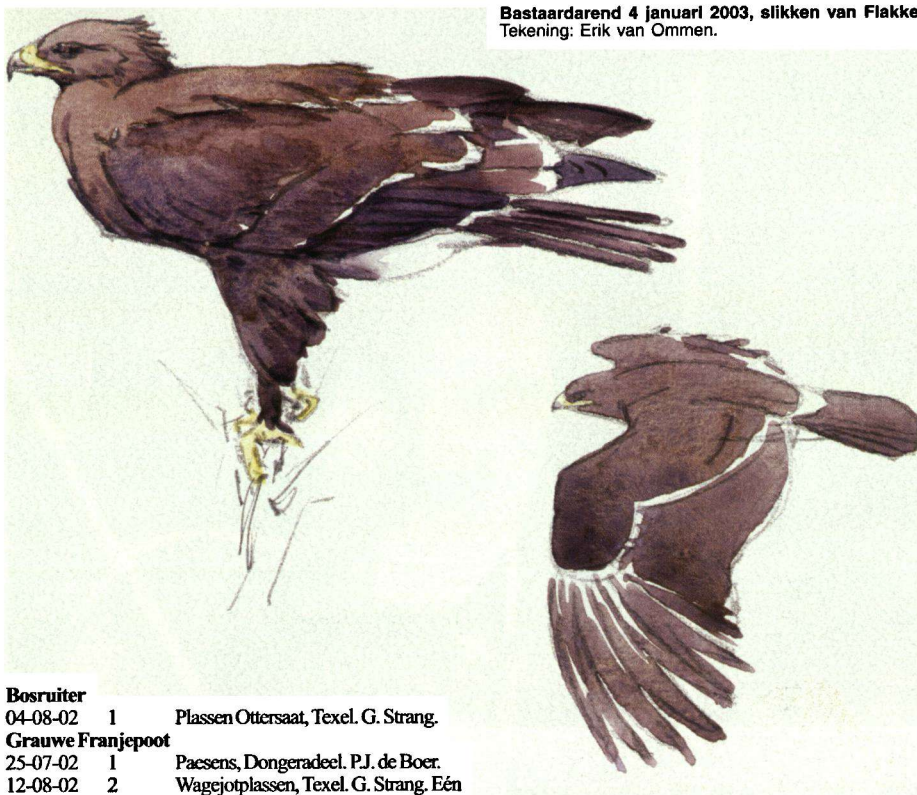
Witgat

04-08-02	1	Plassen Ottersaat, Texel. G. Strang.
23-08-02	1	It Soal, Workumer-buitenwaard, Workum. E.W.F. Brandenburg.

Visarend 2 september 2002, Wanneperveen.

Foto: R. Schut.

Bastaardarend 4 januari 2003, slikken van Flakkee.
Tekening: Erik van Ommen.

Bosruiter

04-08-02 1 Plassen Ottersaat, Texel. G. Strang.

Grauwe Franjepoot

25-07-02 1 Pacsens, Dongeradeel. P.J. de Boer.

12-08-02 2 Wagejotplassen, Texel. G. Strang. Eén adult en één juveniel.

Reuzestern

28-08-02 1 Zandplaat bij buitenhaven, Stellendam. E.A.J. Janssens. Juveniel.

29-08-02 45 Tussen Makkum en Molkwerum, Makkum. G. Hiemstra.

Sneeuwuil

19-04-02 1 Op R.-K. kerk, Hippolytushoef. J. van 't Hof. Hele dag daar gezeten.

Stenuil

28-08-02 1 Allingawier, Wonseradeel. E.W.F. Brandenburg.

29-08-02 2 Bolsward/Tjerkwerd, Bolsward. E.W.F. Brandenburg.

Velduil

06-08-02 1 Duinen De Bollekamer, Texel. G. Strang.

IJsvogel

07-08-02 1 Oude IJsselmeerdijk, Workumerwaard, Workum. E.W.F. Brandenburg.

17-09-02 1 Bebouwde korn van Huizen, Huizen. H. van Gurp. Verscheidene malen vliegend gezien, tussen 17 en 30 september.

10-09-02 1 Hoge Land van Vollenhove, Vollenhove. W. Temmink. In de periode tot aan 10 december op 8 dagen waargenomen.

28-10-02 1 Aan de Reest, Meppel. R. Schut.

Strandkeuwerik

17-10-02 13 Ferwerd, buitendijks. P.J. de Boer.

Pestvogel 10 januari 2003, Meppel.
Foto: R. Schut.

Pestvogel 16 januari 2003, Nieuwegein.

Foto: W. Smeets.

31-10-02 14 Westhoek, Het Bildt. P.J. de Boer.

Pestvogel

10-01-03 1 Meppel. R. Schut.

16-01-03 9 De Bruinlaan, Nieuwegein. W.G. Smeets.

Buidelmees

29-08-02 1 Duinen bij Westkapelle. E.A.J. Janssens. Mannetje.

Roze Spreeuw

03-06-02 1 In tuintjes, De Cocksdorp. J. van 't Hof.

Kruisbek

25-08-02 groep In het Mastbos, Breda. P. Bauwens.

14-09-02 20 Montferland, Zeddam. G. Strang. Mannetjes en vrouwtjes.

Sneeuwgors

26-10-02 9 Schiermonnikoog. P.J. de Boer.

31-10-02 11 Zwarte Haan, Het Bildt. P.J. de Boer.

Waarnemingen kunnen worden gestuurd naar de redactie of naar G. Strang, Haverdreef 55, 7006 LH Doetinchem. Indien mogelijk per e-mail: gerbert.strang@hetnet.nl. Zie voor de geldende criteria 'het Vogeljaar' 50(3).

Roze Spreeuw 3 juni 2002, De Cocksdorp.
Foto: J. van 't Hof.

Goudoog tussen 1000 blessen

Expositie Erik van Ommen

Nederland is een ganzenland. Hoewel het met de meeste ganzensoorten gaat goed gaat, is dat niet het geval met de Dwerggans. Door de jacht op ganzen in Oost-Europa en Azië wordt deze vogel met uitsterven bedreigd. In Scandinavië probeert men door middel van herintroductie en het verleggen van de trekroute naar Nederland, de populatie van deze vogel weer op peil te brengen. Met succes, want een kleine groep Dwerggans overwintert nu op vaste plekken in de buurt van Anjum bij het Lauwersmeer, in de Hoeksche Waard in Zuid-Holland en bij Petten in Noord-Holland.

Naar aanleiding van dit project gingen beeldend kunstenaar Erik van Ommen en schrijver/vogelaar Gerard Ouweeneel op zoek naar de Dwerggans. Zij bezochten de Europese broed-, trek- en overwinteringsgebieden van deze zeldzame gans met zijn prachtige goudkleurige oogring. Tijdens deze trektocht, die hen bracht tot bij de poolcirkel in het Zweedse Lapland, maakte Erik van Ommen meer dan 200 aquarellen, etsen en tekeningen. Deze kunstwerken worden later dit voorjaar gepubliceerd in het boek 'De dwerggans van Anjum'.

Het Waddencentrum te Pieterburen nodigt u nu al uit om een expositie van een deel van deze prachtige kunstwerken te komen bekijken. Natuurlijk zijn er veel ganzen te zien. Maar ook de impressies van de landschappen en de verschillende soorten zang-, roof- en waadvogels die de kunstenaar onderweg schilderde, maken deze tentoonstelling zeer gevarieerd.

De expositie is geopend:

In de maanden april, mei, juni, september en oktober geopend op dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag van 13.00-17.00 uur. In juli en augustus elke dag van 11.00-17.00 uur.

Adres: Waddencentrum. Hoofdstraat 83. Pieterburen.
Tel: 0595-528522. De entree is gratis.

Erik van Ommen studeerde in 1983 af aan de ABK-Minerva in Groningen. Hij maakt etsen, olieverfschilderijen, aquarellen en tekeningen waarin de natuur centraal staat. Vogels zijn een steeds wederkerend onderwerp. Hij publiceerde inmiddels vijftien boeken. Meer informatie over zijn werk vindt u op <http://www.erik-van-ommen.nl>.

WADDENCENTRUM . HOOFDSTRAAT 83 . PIETERBUREN

ERIK VAN OMMEN

AQUARELLEN EN ETSEN
8 april - 26 oktober 2003

Goudoog
tussen duizend blessen

openingstijden:
april, mei, juni, september en oktober
di t/m zo: 13.00 - 17.00 uur
juli en augustus:
dagelijks: 11.00 - 17.00 uur
tel: 0595 528522. vrije toegang